

Scenario's en dynamisch beleid

Onderzoek naar de scenariomethode als instrument voor ex ante toetsing van wet- en regelgeving en ontwikkeling van dynamisch beleid. Casus: Artikel 20 van de nieuwe Drank- en Horecawet

N. Janssen, P. de Ruijter, M. Gramberger

Amsterdam, De Ruijter Management, 2002

Bestelling: De Ruijter Management, tel. 020-6250214, e-mail: info@deruijter.net

Kenmerk: EWB 01.089

samenvatting

Scenario's zijn relevante, plausibele en toch verrassende verhalen over de toekomst waarmee men - in dit geval - een beeld vormt van de mogelijke effecten voor de naleving van regels in de eerste jaren na de introductie ervan. Hiermee kunnen opties voor actie - lees dynamisch beleid - worden geformuleerd. De meerwaarde van de scenariomethode ligt in de mogelijkheid om (1) dynamische effecten bij implementatie van regels in beeld te brengen en (2) op een nieuwe manier de kennis van deskundigen in te brengen.

Het onderzoek diende tevens antwoord te geven op vragen naar bruikbaarheid, betrouwbaarheid en benodigde tijd van deze benadering. Deze vragen zijn beantwoord door toepassing van de scenariomethode op een concrete casus, namelijk artikel 20 van de Drank- en Horecawet (het verbod op het verstrekken van alcohol aan jongeren onder de 16/18 jaar). Hiertoe is samengewerkt met de Keuringsdienst van Waren van het Ministerie van VWS.

Bruikbaarheid. De scenario's leverden inzicht op in mogelijke ontwikkelingen na invoering van nieuwe regels: duidelijk werd welke onderliggende structuren van drijvende krachten bestaan, welke consequenties deze hebben voor de beleidsrealisatie en welke interventiemogelijkheden er zijn. De casus maakte aannemelijk dat de scenariomethode flexibel en schaalbaar toepasbaar is op een groot aantal beleidsterreinen.

Betrouwbaarheid. De scenariomethode is niet gericht op betrouwbare, preciese voorspellingen. Scenario's benadrukken juist onzekerheden in de toekomst en maken deze expliciet zichtbaar. De vier scenario's die voor de casus zijn ontwikkeld beschrijven mogelijke varianten van de toekomst die alle relevant en geloofwaardig zijn.

Benodigde tijd. In deze casus bleek het mogelijk om in 14 mensdagen scenario's te maken. Afhankelijk van de eisen die gesteld worden aan een rapportage zal deze termijn langer of korter worden. Daarnaast waren 26 mensdagen nodig om globale beleidsopties te formuleren voor de verschillende scenario's.